

Trong cuộc khủng hoảng liên Triều u lßn này, Trung Quốc luôn ủng hộ Bắc Triều Tiên.

Trong khi đó, Hoa Kỳ không thể làm cho Trung Quốc thay đổi lập trường. Tuần san Courier International ghi thích sự việc này qua bài trích lời từ tờ báo chí The New York Times với tựa “Tại sao Mỹ không thể làm Trung Quốc ‘xốp càng’”.

*Tùng tháng Mß Barack Obama (trái) gặp gỡ tßch Trung Quốc Hß -Cßm Đào bên lß Tháng đßnh G20 Seoul, 11/11/2010
REUTERS/Jim Young*

Trong lĩnh vực ngoại giao, có một nguyên lý cơ bản: Họ đồng ý đến lợi ích quốc gia, thì các nước rút lui khi đến điểm đồng thuận. Tác giả cho rằng, có lẽ cần nhắc lại cho nước Mỹ nguyên lý cơ bản này trong quan hệ với Trung Quốc.

Thật ra, một phần lớn trong quan hệ với Trung Quốc, Mỹ luôn tìm cách khiến Trung Quốc tiến

hành nhượng bộ pháp mà đòi hỏi chính quyền Bắc Kinh là không tốt cho đất nước họ. Đây là một vấn đề khiến Washington phải đau đầu do không đất nước kết quả như mong muốn.

Trung Quốc không chấp nhận để nhúng tay giá đỡ người dân tàn do nước này cần một đồng nghiệp từ rồi để bỏ vào nền kinh tế và nên chấp nhận đưa vào xuất khẩu. Trung Quốc tiếp tục áp dụng biện pháp trừng phạt Iran vì cần tiếp cận nguồn dầu hỏa và khí đốt của nước này nhằm phục vụ nền kinh tế tiêu hao năng lượng của mình. Trung Quốc không muốn kiểm soát « người láng giềng nghèo chèo chèo » Bắc Triều Tiên vì lo ngại chế độ Bình Nhưỡng sẽ sụp đổ và việc hai miền Triều Tiên thống nhất sẽ có hại cho Trung Quốc.

Vấn đề này, một chuyên gia châu Á ở Washington cho rằng Trung Quốc lo ngại sau khi hai miền Triều Tiên thống nhất, quân đội Mỹ sẽ hiện diện trong khu vực. Một chuyên gia thuộc Trung tâm Phân tích và các nguy cơ chính trị Stratfor thì tóm lược như sau : “Hoa Kỳ muốn Trung Quốc làm theo ý mình”. Ông nhận định: Trong vấn đề Triều Tiên, Bắc Kinh cho rằng Mỹ muốn áp dụng chính sách bằng cách tiếp cận để một trong những « công cụ » quan trọng của thời đại cho quyền lợi quốc gia của Trung Quốc. “Công cụ » đó chính là một miền Triều Tiên chia cắt, với một Bắc Triều Tiên chịu sự kiểm soát và hoàn toàn lệ thuộc Trung Quốc, và là một chướng ngại quân đội Mỹ không thể hiện diện ở sân sau của nước này.

Theo chuyên gia David Rothkopf, Hoa Kỳ vẫn cần tiếp tục mình là cường quốc duy nhất sau thời chiến tranh lạnh, vì thế mục tiêu của Washington là muốn các nước chấp nhận theo trình độ của nước này. Trong khi đó, thế giới hoàn toàn khác, nhiều nước trong đó có Trung Quốc ngày càng ít lệ thuộc vào Mỹ, và ngày càng bất hành động vì lợi ích quốc gia họ.

Vài nhân vật trong chính phủ Mỹ đã nhận ra điều này và đã bắt đầu xem xét việc thay đổi chính sách đối với Trung Quốc. Theo họ, việc tiếp tục ông Obama tuyên bố ông là thành viên thế hệ trẻ của Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc trong chuyến thăm nước này và ảnh hưởng của ông gây khó khăn cho Trung Quốc, vì nước này sẽ nghĩ là Mỹ rập rình tìm kiếm lợi ích trong vùng lân cận của họ.

Liên quan đến cuộc họp trên Mỹ-Hàn, rõ ràng là Hoa Kỳ muốn gửi một thông điệp đến Trung Quốc. Thông điệp đó như sau: Một hành động kiểm soát Bình Nhưỡng từ phía Bắc Kinh sẽ còn ít nguy hiểm hơn là việc tàu chiến Mỹ tăng cường sự hiện diện trong vùng biển gần Trung Quốc.

Tác giả nhận định, vấn đề Bắc Triều Tiên hiện nay là một lần nữa cho thấy Hoa Kỳ khó lòng buộc Trung Quốc theo ý mình. Việc này cũng thể hiện một thực tế mới trong quan hệ ngoại giao giữa hai nước: Chính sách ngoại giao Mỹ - Trung phải được thay đổi trong từng chi tiết nhỏ nhất.

Theo chuyên gia David Rothkopf, thời gian đã ra khỏi tình trạng lưỡng cực của thời kỳ chiến tranh lạnh, và giai đoạn này không chỉ của thời điểm xem là đơn cực, thời kỳ mà Mỹ xem mình là siêu cường duy nhất thế giới. Ngày nay, có rất nhiều đối cường quốc, vì thế đòi hỏi phải làm ngoại giao theo kiểu mới là ngoại giao dựa trên sự cân bằng giữa các cường quốc.